

oneplay ORIGINAL

PŘÍPAD JANÁKOVÍ

Zločin, který změnil zákon

oneplay

PŘÍPAD JANÁKOVÍ

Zločin, který změnil zákon

Čtyřdílná true crime série Oneplay Originál Případ Janákoví přinese nový pohled na brutální vraždu z roku 2017, jejíž rozkrývání odhalilo neuvěřitelně zvrácené zločiny a plány manželů Jaroslava a Petry Janákových z Novopacka. Postupné odkrývání tohoto případu budou diváci sledovat, spolu s královéhradeckou kriminálkou, krok po kroku.

Po nálezu neznámého zastřeleného muže v kukuřičném poli v létě 2017 se policie k vrahům přibližovala díky propojení tradiční operativy, nových technologií a detailní analýzy internetové komunikace. Kriminalistům se tak postupně začala odkrývala síť jejich dalších zločinů a pokusů o vraždy cílených na ty nejslabší a nejohroženější.

Dopadením Janákových a vynesením rozsudků v roce 2019, ale případ neskončil. Janáková ve vězení zakrátko otěhotněla, obvinila dozorce ze znásilnění a kvůli mezeře v zákoně musela být propuštěna. Ačkoliv plánovala útěk do zahraničí, policie ji usvědčila z křivého obvinění a byla znovu odsouzena. Propuštění pobouřilo veřejnost a debata o špatném zákonu skončila v březnu 2020 úpravou trestního řádu.

Případ Janákoví od 1. srpna každý pátek na Oneplay

KREATIVNÍ PRODUCENTKA
ŠÁRKA VOLEMANOVÁ:

„MANŽELÉ JANÁKOVI SVÉ OBĚTI OHROŽOVALI NA ŽIVOTĚ KVŮLI ČÁSTKÁM V ŘÁDECH TISÍCŮ KORUN A NEVÁHALI VRAŽDIT. SVÉ OBĚTI LÁKALI PROSTŘEDNICTVÍM INZERÁTŮ V BĚŽNÝCH INZERTNÍCH RUBRIKÁCH NA FALEŠNÉ SBÍRKY.“

Další true crime z dílny Dany a Mirka Vaňurových přináší z mého pohledu ve svém zpracování několik unikátů. Jedním z nich je pohled na práci policie, kdy v rámci policejního procedurálu uvidíme skvělou součinnost kriminálky při dopadení vrahů Jaroslava a Petry Janákových. Nikdy neodvysílané záznamy z vyšetřování pak nabídnou divákovi možnost podívat se pod ruku skvělého týmu vyšetřovatelů. Dále budeme sledovat zločin, který změnil zákon v České republice. Odsouzené vražedkyni Janákové se povedlo ve vězení otěhotnět a musela být propuštěna.

Co ale vnímám jako dominantní apel v rámci celospolečenského přesahu celé true crime série je fakt, že manželé Janákové své oběti ohrožovali na životě kvůli částkám v řádech tisíců korun a neváhali přitom vraždit. Svě oběti lákali prostřednictvím inzerátů v běžných inzertních rubrikách na falešné sbírky. Až budeme dokumentární sérii sledovat, přemýšlejme prosím nad tím, komu důvěřujeme a jestli bychom v mnoha případech neměli být ve svých životech a nejen sběratelských touhách, obezřetnější.

ROZHOVOR

MIREK A DANA VAŇUROVI:

„JANÁKOVÁ MUSELA BÝT JEŠTĚ PŘED PORODEM PROPUŠTĚNA. A PO JILEMNICI NAJEDNOU POTKÁVALI LIDÉ ŽENU, KTERÁ BEZ MRKNUTÍ OKA ZE ZADU ZASTŘELILA ČLOVĚKA A NAJEDNOU S NIMI STÁLA VE FRONTĚ U POKLADNY.“

— MIREK VAŇURA

Proč jste se pro Oneplay rozhodli, po rekonstrukci případu vraždících manželů Stodolových, podrobně zmapovat případ dalšího vraždícího páru, a to Janákových?

Mirek Vaňura: Protože stejně jako v případě Stodolových i tady byli manželé schopni vraždit bez emocí jak „na vraždícím páse“. Janákovy ale policie zastavila včas. A také to беру jako velkou prevenci. V tomto případě byli ohroženi všichni, kteří byli ochotni přijet na schůzku s neznámou osobou, na neznámé místo a mít v kapse docela dost peněz. Zvláště zapálení sběratelé si často neuvědomují, že jsou v ohrožení.

V jaké fázi vyšetřování jste se v roce 2017 o případu dozvěděli a co vás na něm nejvíce zaujalo?

MV: O případu jsme se dozvěděli hodně z médií hned na začátku, víc potom když už měli kriminalisté Janákovy za mřížemi. Byl jsem se tenkrát podívat na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové. Tam dostali doživotí, oba. Odvolací soud jim tresty potom snížil. Už tehdy jsem si říkal, že je to z hlediska policejní práce výjimečný případ. Ale potom jsem byl v šoku. Janáková byla propuštěná, protože se zjistilo, že ve vězení dokázala otěhotnět. Stejně jako policisté jsem to nechápal. Tím se stal případ samozřejmě ještě zajímavější.

„BOJÍM SE, ŽE SI JANÁKOVI STÁLE NEUVĚDOMUJÍ, CO VLASTNĚ ZPŮSOBILI. A POKUD NĚČEHO LITUJÍ, JE TO HLAVNĚ TO, ŽE NEMOHOU BÝT NA SVOBODĚ.“

– DANA VAŇUROVÁ

Všechno to začalo během letních prázdnin v lokalitě Lázní Bělohrad a přilehlých vesnic. Mimochodem samotnému případu předcházela až neuvěřitelná série násilných trestných činů v blízkém okolí, a to pokusu o vraždu a trojnásobné vraždy, kdy v prvním případě pachatel pobodal známého na poli a ve druhém muž pod vlivem pervitinu zabil své dítě, družku i její matku. Pamatujete takový souběh v české kriminalistice?

MV: Já určitě ne a myslím, že to v okolí Lázní Bělohrad nepamatuje nikdo. Ani kriminálka. Vždyť tam se nejméně dvacet let před tím v podstatě nic nestalo. A navíc, ty případy spolu vůbec nesouvisely. Vždycky jsem říkal, že nevěřím na náhody. Od tohoto případu jsem věřit začal.

Tehdy to muselo být pro královéhradeckou kriminálku, která na případu pracovala, extrémně náročné období...

MV: Samozřejmě bylo. Začínali od nuly. Navíc za sebou měli dva právě vyřešené případy. A když

začali řešit nález mrtvého muže v poli, absolutně nemohli čekat, co všechno ještě zjistí a jak složitý případ je vlastně čeká.

Dana Vaňurová: Při natáčení jsme zjistili, jak nesmírně hektické období to pro operativu, vyšetřovatele i místní kriminálku bylo. Občas jsme museli informace dávat složitě dohromady, protože každý dělal něco jiného a každý si to pamatoval trochu jinak. Při nálezu těla v kukuřici si zpočátku všichni mysleli, že půjde o náhodné úmrtí, protože třetí vražda vypadala tak neuvěřitelně.

Na dokumentární sérii s vámi spolupracoval také uznávaný vyšetřovatel Michal Hynek, známý mj. z kauzy heparinového vraha. Pracoval na všech třech případech, které jsme zmínili výše? A byl to on, kdo tehdy vedl celý tým královéhradecké mordparty? Jací další vyšetřovatelé a operativci hráli významnou roli?

MV: Michala známe dlouhé roky a troufnu si říct, že je to můj kamarád. Je to precizní vyšetřovatel. Ale samozřejmě pracuje v týmu, takže všechny

případy řeší celá mordparta. Stejně skvělou práci odvedl vyšetřovatel Marian Rohl, detektivové Honza Lomnický, Roma Popiolek, Karel Tuček, vyšetřovatelka Denisa Lopourová, vedoucí odboru Luděk Čížek, detektivové z Jičína, soudní lékařka Lenka Zátopková, státní zástupkyně Lenka Faltusová a mohl bych jmenovat ještě dál. Ti všichni se objeví v našem dokumentu.

DV: Víím, že oběma vyšetřovatelům i klukům z operativy hodně záleželo na tom, abychom na místní kriminálku nezapomněli, protože jim opravdu hodně pomohli místní znalostí a nehledě-li na čas, který vyšetřování museli věnovat.

Nález těla v případě vrahů Janákových na počátku komplikoval také vysoký stupeň jeho rozkladu, na čem museli soudní lékaři a kriminálka nejvíce zapracovat? Pitva oběti pak ukázala, že šlo v zásadě o popravu, tedy o střelu do lebky zezadu. Byla to náročná výchozí situace?

MV: To, že to byla poprava bylo hlavně otřesné. Nebyla to nehoda, vražda pod vlivem emocí, ale

chladnokrevně plánovaná poprava, navíc střelbou zezadu. To vlastně vyplynulo hned na začátku ze závěru soudních lékařů. Je pravda, že mikroklima, které v tom vlhkém a zároveň parném létě vysoká kukuřice na poli vytvořila, nejprve trochu soudním lékařům zamotalo hlavu z hlediska stavu těla.

DV: Šlo rychlost, protože analýza DNA chvíli trvá. Pro kriminálku to byla jedna z nejhorších možností – neznámé tělo, chyběla vražedná zbraň, nebyli žádní svědci. Nikdo z kriminálky nešel spát dokud mezi pohřešovanými neobjevili sběratele mířícího na Jičínsko. To bylo důležité vodítko.

Kriminalisté se pak, po sérii odhalení, dostali k tomu, že obětí je pražský sběratel a všechny aktivity se soustředí kolem mobilního čísla v blízkosti herny Levín v Nové Pace. Ukázalo se, že stopy vedou k tehdy devětadvacetiletému „Jardovi“ Janákovi. Kdo to byl?

MV: Jaroslav Janák byl člověk, který chtěl podnikat a vydělávat velké peníze, ale nedařilo se mu.

Potácel se v dluzích a s manželkou stále vymýšleli, jak přijít k penězům. Nemá cenu rozebírat, kdo je Jaroslav Janák. Myslím, že závěr by si po zhlédnutí všech čtyř dílů našeho dokumentu měli diváci udělat sami.

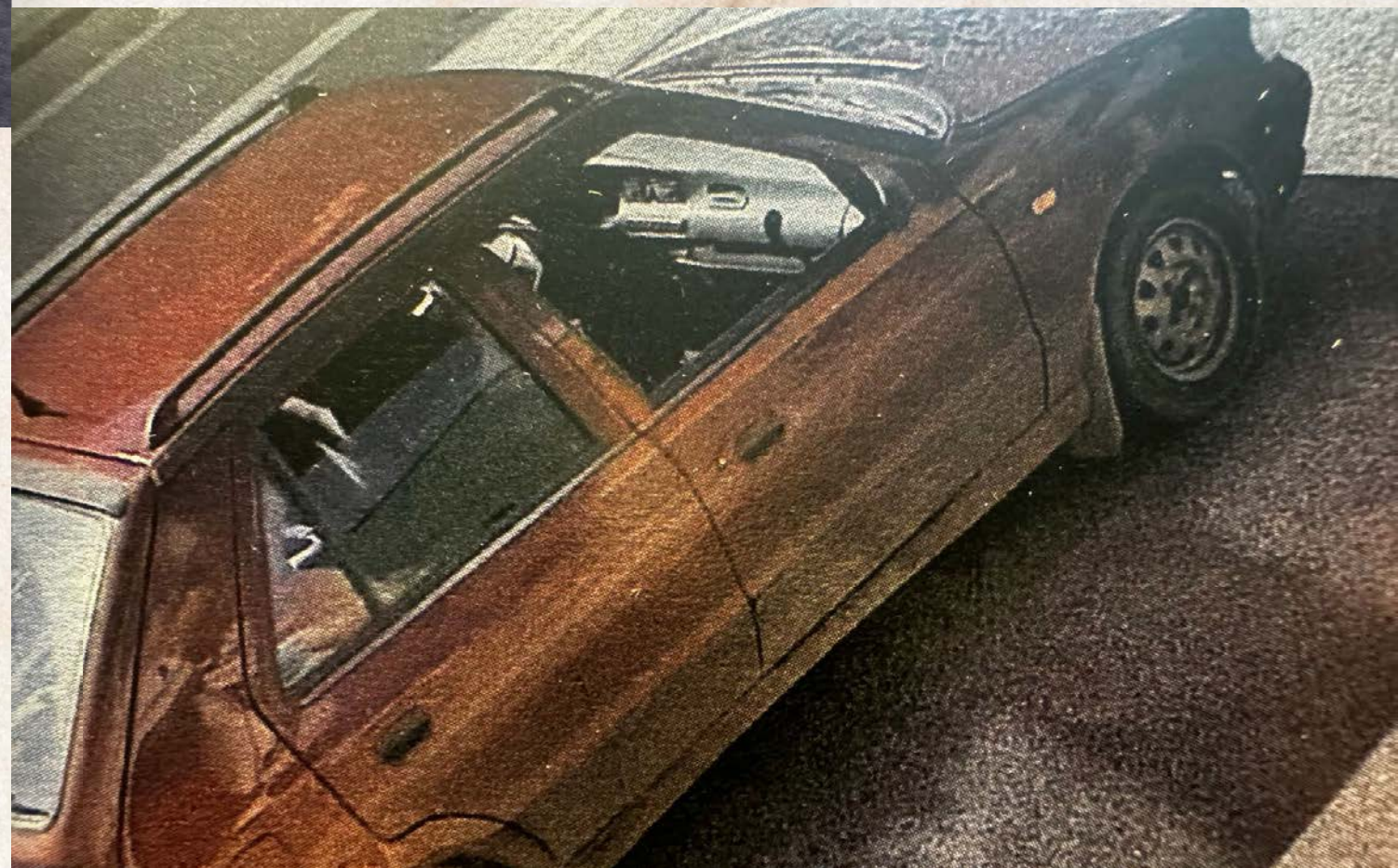
DV: Určitě to byl člověk, o kterém místní kriminálka věděla. V minulosti trestaného vyznavače neonacismu znali díky mnoha výtržnostem kolem herny Levín, kterou provozoval.

Janák neměl žádné blízké přátele, kamarády, pouze svoji manželku. Oba je spojovaly finanční problémy, jeho žena předtím už neúspěšně podnikala jako provozovatelka hospod. Kriminalisty ale na začátku vůbec nenapadlo, že by za vraždou sběratele mohla stát manželka. Co to zlomilo a co mají z vašeho pohledu tyto „vraždící páry“ jako jsou Janákovi a Stodolovi společné? Fungovalo

tam identické rozdělení rolí, našly se nějaké další společné znaky?

MV: To, že manželka Jaroslava Janáka Petra o všem věděla, kriminalisté tušili. Ale to, že nakonec jeho parťákem byla právě ona, bylo pro všechny velké překvapení. Myslím, že v dokumentu se nám to podařilo dobře zachytit. Manželství Janákových se v mnohém opravdu podobalo Stodolovým. Ale v dokumentu zazní jedna informace, která překvapila i Petru tehdy Janákovou. A tím se Janákovi od Stodolových zásadně liší.

DV: Výraznou odlišností bylo to, že Janák byl co se týká jejich zločineckých plánů hodně iniciativní. Vyšetřovatelé říkali, že měl rozvinuté kriminální myšlení. Janáková se oproti Stodolové zase příliš neschovávala za vlídnou a ochotnou tvář. Chlad a opovržení dávala najevo při každém výslechu.

Dá se říct, že většímu krveprolití (Stodolovi měli na svědomí osm vražd), v případě Janákových zabránila v tomto případě rychlá reakce policie?

MV: Určitě ano. Jsem přesvědčený, že policie by i Janákovy nakonec dopadla. Ale kdyby neodvedla takovou špičkovou práci, jakou odvedla, Janákovi by určitě zavraždili další lidi.

DV: Pomohla tomu i opatření a změny u policie po odsouzení Stodolových, myslím, že každý kdo plánuje takový zločin v dnešní době, je naivní, když věří, že nebude odhalen.

Vám se v nové sérii povedla i zásadní věc, a to že jste ve vězení vyzpovídali přímo Jaroslava Janáka. Jak se to stalo? Proč s vámi mluvil?

A zaznamenali jste u něj nějaký vývoj o uvažování o trestném činu, své roli a vině?

MV: Ano, s Jaroslavem Janákem jsem mluvil. Potkal jsem se i s Petrou, dříve Janákovou a dnes Novou. Ta se ale po krátkém váhání nakonec rozhodla, že na kameru nepromluví. Myslím, že Jaroslav si moc dobře uvědomuje, co provedl. Otázka je, jestli opravdu lituje a také čeho nebo koho lituje. Ať si udělají diváci závěr sami. Budou mu moci pohlédnout přímo do očí.

Jak jste vůbec vy osobně vnímali Jaroslava Janáka a Petru Janákovou při osobním setkání?

MV: To se nedá takto krátce říci. Vždycky, když se na podobný rozhovor připravuji, v první řadě si říkám, že to jsou vrazi. Lidi, kteří bez emocí, jenom

pro svůj osobní prospěch dokázali někomu ublížit. A vlastně právě tenhle fakt si nikdy neumím dost dobře představit. Na co mysleli? Prožívali u toho něco? Trápili se potom? Pronásledovalo je alespoň trochu svědomí?

DV: Nebyl to příjemný pocit a bojím se, že si stále neuvědomují, co vlastně způsobili. A pokud něčeho litují, je to hlavně to, že nemohou být na svobodě.

Tuzemský zločin mapujete dlouhodobě, jádro vyšetřovacího týmu ve vaší dokumentární sérii vzpomíná, že to pro ně byl naprosto výjimečný případ, kvůli kterému se měnil zákon. Můžete přiblížit jak a proč?

MV: To je jednoduché. V šedesátých letech nikdo, kdo zákon sepisoval, nepředpokládal, že by vězněná žena mohla za mřížemi otěhotnět. Byl to šok úplně pro všechny. Janáková musel být ještě před porodem propuštěna. A po Jilemnici najednou potkávali lidé ženu, která bez mrknutí oka zezadu zastřelila člověka a najednou s nimi stála

ve frontě u pokladny. Na svobodě čekala až porodí a potom měla zaručeno, že až do roku svého dítěte bude na svobodě. A navíc, kdyby dokázala znovu otěhotnět, tak by na té svobodě byla dál i po tom roce. Proto zákonodárce rychle změnil zákon. Dnes už by se to nestalo. Ale šok to byl i pro odborníky, kteří se trestním právem zabývají celý život. například i JUDr. Miroslav Antl, který byl tenkrát u toho, a který v dokumentu také promluví.

Pamatujete si vy sám na něco takového a nepřijde vám paradoxní, že zákon se změnil kvůli páru, který vraždil chladnokrevně a doslova pro pár korun? Člověk by očekával, že to bude spíš kvůli rozvětvené zločinecké organizaci nebo geniálnímu jedinci, který českou justici dokázal obejít.

MV: No, my se zločinem zabýváme už více jak dvacet let a na nic podobného si samozřejmě nevzpomínám. Ale já jsem dokumentarista, důležitější jsou kriminalisté, státní zástupci a soudci. A ti si k tomu v dokumentu řeknou své. Ale je pravda, že zajímavé, složité a vlastně až

Dana Vaňurová

dech beroucí případy se netýkají jen rozvětvených mafiánských sítí, klidně je strčí do kapsy jedna vynalézavá vražedkyně.

Jak mohla Petra Janáková ve vězení otěhotnět? Byl to první takový případ v naší historii? A myslíte, že by to bylo možné i dnes?

MV: Otěhotněla takzvaným „koňováním“. Jak přesně, to vysvětlujeme v dokumentu. Myslím, že v minulosti se to už některé ženě „povedlo“, ale Petra Janáková to dotáhla do dokonalosti a musela být propuštěna. A jestli by dnes nějaká vězeňkyně dokázala otěhotnět je spíš otázka na Vězeňskou službu. Ale jestli ano, tak by jí to už stejně nebylo nic platné.

DV: Vězeňství je jedno další velké téma. Z toho, co jsme se od vedení věznic i samotných dozorců dozvěděli, je to věčný boj s vynalézavostí vězňů a jejich kumpánů na svobodě. Takže dopravit například sperma nemusí být ve vazební věznici úplně nemožné.

Víte jaký měla Petra Janáková k dítěti vztah? A kde je mu konec teď, stýká se s matkou?

MV: S televizí Nova jsme se na začátku všichni shodli, že o dítěti se bavit nebudeme. Proto jsme se o něho vůbec nezajímali a nic o něm nevíme. Je to samozřejmě hlavně kvůli jeho ochraně před veřejností.

Jaké z tohoto hrůzného činu plyne poučení. Nejjednodušší by asi bylo říct, že úžasné „obchody“ na internetu, při kterých vás neznámí lidé naloží do auta a odvezou na opuštěné místo, asi zpravidla nekončí dobře...

MV: Veliké ponaučení. Nesjednávám si schůzku s neznámým člověkem na neveřejném místě. Na schůzku nechodím nikdy sám. A už vůbec u sebe nemám větší částku peněz v hotovosti. A to neplatí jenom pro sběratele, kteří jsou často ovlivnění svojí vášní.

Dá se těmto momentům kdy vidina spektakulární nabídky zatemní mysl vůbec předcházet, jakou roli v tomhle podle vás hraje prevence a co byste, vzhledem ke svým bohatým zkušenostem, doporučili vy?

MV: Doporučil bych přesně to, co jsem právě řekl. A jediný způsob, jak tomu předcházet, je vzít si tato jednoduchá pravidla k srdci a dodržovat je.

Větší část komunikace mezi poškozenými se odehrávala online. Internetová kriminalita je poslední roky rozhodně na vzestupu. Jaké u ní pozorujete trendy? A jaká skupina obyvatel je podle vás nejohroženější?

MV: Kdysi jsme natočili dva filmy pro děti, jak se chovat na internetu. Jmenovali se „Seznam se bezpečně“. Od té doby jsme samozřejmě ohrožení všichni, nejen děti. Trendy se vyvíjí velmi rychle. A já se trochu divím, že se to ještě nedostalo do školních osnov. Nemyslím tím látku, jak třeba vytvořit tabulku nebo prezentaci, ale pravidla, jak se na internetu chovat. Něco jako „dopravní předpisy“, bez nich se už dnes také nemůžete pohybovat po městě, včetně chodců. A internetu už se dneska nevyhnete. na síti s vámi komunikuje úřad, banka, zaměstnavatel, lékař a lékárna, škola... Třeba by to pak děti doma naučily rodiče.

DV: Všímám si, že hlavně starší generace, která se ale naučila používat internet a chytré telefony, tolik nevnímá, že se za různými identitami může schovávat nebezpečný zločinec. A bohužel – může to být podvodník, zloděj nebo i vrah.

ANOTACE

Oběť beze jména

Mirek Vaňura se s týmem královéhradecké kriminálky vrací po stopách zločinu, který změnil zákon. Po nálezu neznámého zastřeleného muže v kukuřičném poli na okraji Lázní Běláhoř v létě 2017, se policie k vrahům přibližuje díky propojení tradiční operativy, nových technologií a detailní analýzy internetové komunikace. Potvrzení, že obětí je pohřešovaný sběratel z Prahy, kriminalisty nasměruje na zadluženého Jaroslava Janáka, který s manželkou Petrou provozuje hernu na Novopacku. Janák byl se sběratelem v kontaktu jako poslední a policie pátrá po podezřelých felicitách i možném komplicovi.

Vrah – překvapivé odhalení

Mirek Vaňura se s týmem královéhradecké kriminálky vrací po stopách zločinu, který změnil zákon. Po té, co zása-

hová jednotka zadrží Jaroslava Janáka podezřelého z vraždy sběratele z Prahy a jeho manželku Petru, Janák v prvním výslechu prozradí, kdo byl vrahem, který stiskl spoušť. Prověrky výpovědí a domovní prohlídky vzápětí přinesou další odhalení a policie konečně zná i místo činu a způsob, jakým vrazí svou oběť vylákali díky inzerátu o koupi vzácné sbírky. Policejní operativa ale rozkrývá i další podezření a zdá se, že zločinecký pár toho má na svědomí mnohem víc.

Přeživší oběti

Mirek Vaňura se s týmem královéhradecké kriminálky vrací po stopách zločinu, který změnil zákon. Policejní operativa s vyšetřovateli Michalem Hynkem a Mariánem Rochlem postupně odkrývá další děsivé skutky Jaroslava a Petry Janákových. Zadlužení manželé podnikající v novopacké herně Levín se pokusili vylákat, zavraždit a okrást několik sběratelů a ukáže se, že kvůli pojistným podvodům se s dalším komplicem pokusili

zavraždit společného známého. Přestože rozsudek krajského soudu pošle vrahy do vězení na doživotí, případ tím nekončí a jeden z nich se má brzy ocitnout na svobodě.

Těhotenství, které změnilo zákon

Mirek Vaňura se s týmem královéhradecké kriminálky vrací po stopách zločinu, který změnil zákon. Přestože policie manžele Janákovi i jejich komplice posílá za mříže, vražedkyně Petra Janáková se náhle ocitá na svobodě. Záhadné těhotenství odhaluje mezeru v zákoně a tým kriminálky musí znovu rozkrýt, jak k absurdnímu otěhotnění ve věznicích a následnému propuštění pod diktátem platného zákona skutečně došlo. Případ šetří generální inspekce bezpečnostních sborů, vyšetřuje se v prostředí věznic a zákonodárci neví, co s vražedkyní na svobodě.

oneplay ORIGINAL

PŘÍPAD JANÁKOVÍ

KREATIVNÍ PRODUCENT	Šárka Volemanová
SCÉNÁŘ A REŽIE	Mírek a Dana Vaňurovi
VÝKONNÝ PRODUCENT TV NOVA	Tomáš Luňáček
KAMERA	Ondřej Šlambora
ZVUK	Jakub Macháček
STŘIH	Viktor Malina
DRAMATURGIE	Dana Vaňurová

Jakub Furst - PR
jakub.furst@novatv.cz
+420 732 58 28 39

oneplay